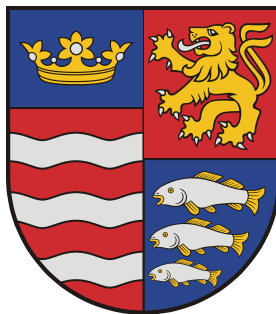

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Materiál na pripomienkovanie

Pripomienkové konanie

Dátum začatia pripomienkového konania: 18. decembra 2023

Dátum ukončenia pripomienkového konania: 28. decembra 2023

Schválené: Uznesením Z PSK č. xxx/2024 zo dňa x. mesiac 2024

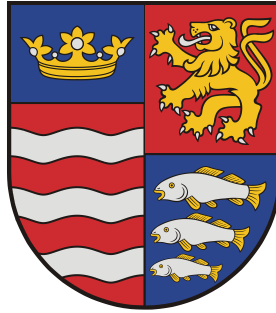
Platnosť: xx. mesiac 2024 (dňom vyvesenia na úradnej tabuli)

Účinnosť: x. apríl 2024

Pripomienky je možné zasielať:

- poštou alebo osobne na adresu Úrad PSK, odbor sociálnych vecí a rodiny, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov,
- elektronicky na e-mail socialny@psk.sk,
- [elektronickým podaním prostredníctvom elektronickej služby Pripomienkovanie návrhov PSK](#),
- ústne do zápisnice na Odbore sociálnych vecí a rodiny Úradu PSK

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

N Á V R H

V š e o b e c n e z á v ä z n é n a r i a d e n i e **Prešovského samosprávneho kraja**

č. xx/202X,

ktorým sa mení a dopĺňa

Všeobecne záväzné nariadenie Prešovského samosprávneho kraja
č. 101/2023 o určení sumy úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej
určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej
pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja

Dôvodová správa

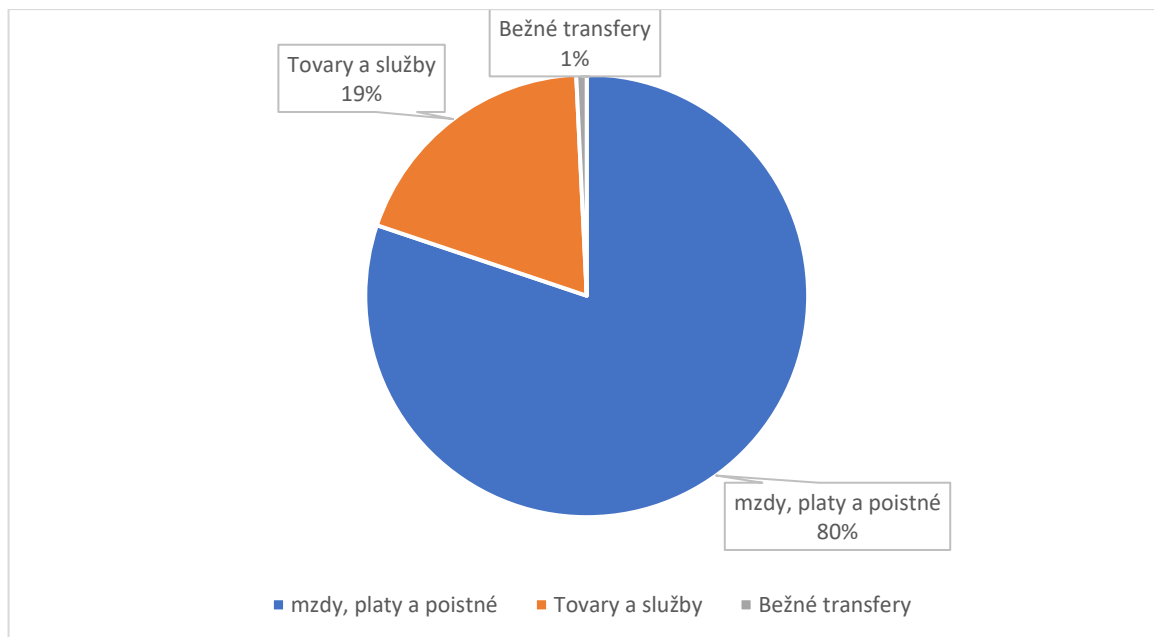
Všeobecne záväzné nariadenie Prešovského samosprávneho kraja č. 101/2023 o určení sumy úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja nemá zakomponovanú valorizáciu úhrad od prijímateľov sociálnych služieb, ktorá by zohľadňovala nárast výdavkov za poskytovanú sociálnu službu v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK. Z toho dôvodu Odbor sociálnych vecí a rodiny v spolupráci so štatutárnymi zástupcami zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK vypracoval tento návrh VZN, ktorým sa mení a dopĺňa v súčasnosti platné VZN č.101/2023 o valorizačný mechanizmus, určenie hornej hranice sumy za stravovanie a upresnenie úhrady za iné činnosti. Hlavnou myšlienkou je predovšetkým finančná udržateľnosť poskytovaných sociálnych služieb.

V prípade stravnej jednotky došlo k zastropovaniu jej výšky. Výšku stravnej jednotky, ktorá zohľadňuje miestne podmienky, schvaľuje Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Odbor sociálnych vecí a rodiny, na základe prepočtu a žiadostí zariadení sociálnych služieb. V súčasnej dobe **priemerná výška stravnej jednotky celodenného stravovania dosahuje sumu 4,30 Eur/deň pre prijímateľa**. Navrhovaná valorizácia nijakým spôsobom nezvyšuje sumu stravnej jednotky, určuje len maximálnu prípustnú sumu.

Valorizačný mechanizmus uvedený v tomto návrhu upravuje spôsob zvýšenia úhrady **len** vo vzťahu k výške úhrady za ubytovanie /bod 4.1. a bod 4.4./. **Suma úhrady sa valorizuje raz ročne o percentuálny rozdiel medzi výškou minimálnej mzdy v danom kalendárnom roku a výškou minimálnej mzdy za predchádzajúci kalendárny rok vynásobený koeficientom 0,8 a o mieru inflácie za predchádzajúci kalendárny rok vynásobenú koeficientom 0,2**. Navrhovaný spôsob valorizácie zohľadňuje medziročný nárast minimálnej mzdy a tiež výšku inflácie vo vzťahu k ostatným výdavkom súvisiacim s poskytovaním sociálnych služieb v pomere zodpovedajúcom podielu na celkových výdavkoch. Valorizácia sa bude uplatňovať od 1.júla, súčasne so zmenou sumy životného minima.

Graf č. 1 znázorňuje podiel jednotlivých výdavkov na celkovej výške výdavkov na poskytovanie sociálnej služby (zdroj www.po-kraj.sk, priemerné bežné výdavky za sociálnu službu za rok 2022).

Graf č.1

Koeficient 0,8 uvedený v článku 8 návrhu VZN zohľadňuje percento nákladov na celkovú cenu práce zamestnancov.

K 1. januáru 2023 bola zvýšená minimálna mzda na 700 Eur, čo v porovnaní s rokom 2022 predstavuje zvýšenie o 8,35 %; v roku 2024 bude minimálna mzda vo výške 750 Eur, čo v porovnaní s rokom 2023 predstavuje zvýšenie o 7,14%.

Priemerná mzda v odvetví Zdravotná a sociálna pomoc vzrástla z 1403 Eur v roku 2022 na 1597 Eur, čo je suma za 2. štvrtrok 2023; nárast o 13,82 %, pričom podstatný vplyv na rast priemernej mzdy v tejto oblasti mali najmä zdravotnícke zariadenia a profesie.

V roku 2023 došlo v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK k zvýšeniu tarifných plátov zamestnancov s účinnosťou od 01.01.2023 a od 01.09.2023, celkovo o 17 % a od 01.06.2023 bol zvýšený aj príplatok za nočnú prácu, prácu cez víkend a vo sviatok, ktorý je naviazaný na výšku minimálnej mzdy. V závislosti od výšky minimálnej mzdy sa mení suma životného minima a s tým súvisiace príspevky na kompenzáciu pre ťažko zdravotne postihnutých občanov.

Priemerná mzda v zariadeniach sociálnych služieb v pôsobnosti PSK (mimo pracovných pozícií riaditeľov zariadení) predstavovala v roku 2023 sumu 1037 eur, čo je oproti roku 2022, kedy táto mzda bola na úrovni 954 eur, nárast o 8,7 % (viď Tabuľka č.1 - porovnanie miezd).

Z toho vyplýva neustála potreba navyšovania finančných prostriedkov na mzdové ohodnotenie zamestnancov v súvislosti s rastom miezd v národnom hospodárstve, ako aj v súvislosti so zmenami v ohodnocovaní zamestnancov vo verejnom sektore a zvyšovaním príplatkov v prevádzkach s nepretržitou činnosťou.

Tabuľka č. 1

Rok	Priemerná mzda – Zdravotná a sociálna pomoc v národnom hospodárstve	Minimálna mzda	Priemerná mzda v ZSS v ZP PSK
2022	1 403 eur	646 eur	954 eur
2023	1597 eur*	700 eur	1037 eur

*za 2. štvrťrok 2023

Koeficient 0,2 predstavuje pomernú časť celkových výdavkov, ktorú predstavujú výdavky spojené s prevádzkovými nákladmi /s výnimkou výdavkov na mzdy a poistné/. Táto časť zahŕňa výdavky na tovary a služby /napr. energie, voda, údržba, materiál, služby/. Na rast týchto výdavkov má vplyv inflácia, ktorá za rok 2022 dosiahla hodnotu 12,8 %, čo je najviac za posledných 5 rokov.

Navrhujeme doplniť zmeniť aktuálne platné VZN tak, že suma úhrady sa bude valorizovať raz ročne, vždy k 01.07. v danom roku, prvýkrát 01.07.2024. Výsledné percento valorizácie úhrady pre daný kalendárny rok určí Odbor sociálnych vecí a rodiny PSK opatrením vedúceho odboru, ktoré bude zverejnené na webovom sídle PSK a distribuované poskytovateľom sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK najneskôr do 31. januára príslušného kalendárneho roku. Suma úhrady za ubytovanie vynásobená valorizáciou bude zaokrúhľená na eurocenty smerom nadol.

Tabuľka č. 2 a tabuľka č. 3 znázorňujú zvýšenie úhrady za ubytovanie pri medziročnom náraste minimálnej mzdy o 8,35 % (porovnanie roku 2022 a 2023) a 12,8 % mieru inflácie meranú indexom spotrebiteľských cien za rok 2022. Valorizácia = $(0,8 \times 8,35\%) + (0,2 \times 12,8\%) = 9,20\%$.

Konečná mesačná suma úhrady za poskytovanú sociálnu službu v príslušnom mesiaci sa bude zaokrúhľovať na celých päť centov smerom nadol.

V roku 2024 bude výška minimálnej mzdy 750,- Eur, čo predstavuje zvýšenie o 50,- Eur a inflácia v roku 2023 má klesajúci charakter. Preto sa dá predpokladať, že valorizácia sumy úhrady za ubytovanie **bude v roku 2024 nižšia ako je uvedené v tabuľke č. 2 a tabuľke č. 3**, ktoré vychádzajú z porovnania rokov 2022 a 2023.

Tabuľka č. 2

Sociálna služba v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou					
obytná miestnosť	Suma úhrady za ubytovanie	Valorizácia 9,20 % (1 deň)	Valorizácia 9,20 % (30 dní)	Stravovanie (priemer)	Celková suma úhrady (30 dní)
jednoposteľová s podlahovou plochou nad 20 m ² , ak príslušenstvo užíva sám	12,00	1,10	33,00	4,30	522,00
jednoposteľová s podlahovou plochou do 20 m ² , ak príslušenstvo užíva sám	10,60	0,98	29,40	4,30	476,40
jednoposteľová s podlahovou plochou nad 20 m ² , ak príslušenstvo užívajú viacerí	9,70	0,89	26,70	4,30	446,70
jednoposteľová s podlahovou plochou do 20 m ² , ak príslušenstvo užívajú viacerí	9,30	0,86	25,80	4,30	433,80
dvojposteľová s podlahovou plochou nad 25 m ²	8,90	0,82	24,60	4,30	420,60
dvojposteľová s podlahovou plochou do 25 m ²	8,50	0,78	23,40	4,30	407,40
viac ako dvojposteľová miestnosť nad 30 m ²	8,30	0,76	22,80	4,30	400,80
viac ako dvojposteľová miestnosť do 3 m ²	8,10	0,75	22,50	4,30	394,50
obytná miestnosť bez príslušenstva:					
jednoposteľová	10,00	0,92	27,60	4,30	456,60
dvojposteľová	8,20	0,75	22,50	4,30	397,50
viac ako dvojposteľová	8,00	0,74	22,20	4,30	391,20

Tabuľka č. 3

sociálna služba v útulku, domove na polceste	Suma úhrady za ubytovanie	Valorizácia 9,20 % (1 deň)	Valorizácia 9,20 % (30 dní)	Celková suma úhrady (30 dní)
pre poberateľa čiastočného invalidného dôchodku	3,00	0,28	8,40	98,40
pre poberateľa rodičovského príspevku	3,00	0,28	8,40	98,40
poberateľa plného invalidného, starobného alebo výsluhového dôchodku, dávky v nezamestnanosti a pre zamestnaného	6,00	0,55	16,50	196,50
pre poberateľa peňažného príspevku na opatrovanie FO s ŤZP	6,00	0,55	16,50	196,50

Schválením predloženého návrhu VZN by bol prijatý mechanizmus valorizácie výšky úhrad od prijímateľov sociálnej služby, kde by sa každoročne zohľadňoval rast bežných výdavkov v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK reflektovaním nárastu inflácie a rastu minimálnych miezd. Týmto by došlo k čiastočnej úprave a vyrovnaniu rozdielov vo výške úhrad od prijímateľov sociálnej služby u neverejných poskytovateľov a v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK a v zariadeniach u verejných poskytovateľov. Porovnanie úhrady za sociálnu službu u vybraných poskytovateľov sociálnej služby je uvedené v tabuľke č.4.

V zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK je v súčasnej dobe priemerná mesačná úhrada od prijímateľa pobytovej sociálnej služby na úrovni 373,36 Eur/mesiac. Proces valorizácie nebude mať žiaden dopad na stanovenie výšky úhrady u prijímateľov s nízkym príjmom, nakoľko naďalej v zmysle platnej legislatívy budú chránení pred neprímerane vysokou úhradou zachovaním nevyhnutného zostatku sumy životného minima.

Tabuľka č.4

zariadenie sociálnych služieb	Druh sociálnej služby	Výška úhrady za 1 deň	Výška úhrady za 30 dní	informácia-podmienky poskytovanej sociálnej služby
Neverejní poskytovatelia podľa aktuálnych cenníkov úhrad za sociálnu službu				
Atrium n.o. Prešov / od 1.1.2023/	ŠŽ	21,70 €/deň	651,00 €	dvojlôžková izba, racionálne stravovanie, V. stupeň odkázanosti
		22,20 €/deň	666,00 €	dvojlôžková izba, racionálne stravovanie, VI. stupeň odkázanosti
Život, n.o. Spišské Hanušovce / od 1.6.2023/	ŠZ, DSS	18,80 €/deň	564,00 €	dvojlôžková izba, racionálne stravovanie, V. stupeň odkázanosti
		19,30 €/deň	579,00 €	dvojlôžková izba, racionálne stravovanie, VI. stupeň odkázanosti
Spirit, n.o. Vranov nad Topľou / od 1.11.2023/	ŠZ	17,00 €/deň	510,00 €	dvojlôžková izba, racionálne stravovanie
Humanitarian n.o. Vyšné Ružbachy	ŠZ	21,00€/deň	630,00 €	dvojlôžková izba, racionálne stravovanie a V. stupeň odkázanosti
Verejní poskytovatelia / obce, mestá, VÚC/ v zmysle platného VZN				
ZPS a ZOS Kežmarok	ZPS,ZOS	18,35 €/deň	550,50 €	dvojlôžková izba, racionálne stravovanie, V. stupeň odkázanosti
Mesto Snina	ZPS	15,50 €/deň	465,00 €	dvojlôžková izba, racionálne stravovanie V. stupeň odkázanosti
úhrada v zariadeniach PSK po valorizácii	ŠZ, DSS	13,58 €/deň	407,40 €	dvojlôžková izba s príslušenstvom, racionálne stravovanie

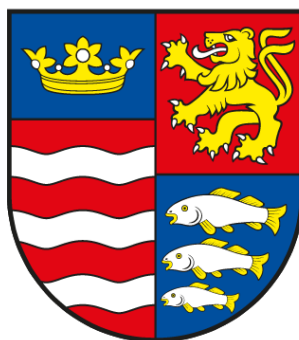
Vysvetlivky: ZPS-zariadenie pre seniorov, DSS – domov sociálnych služieb, ŠZ-špecializované zariadenie

Poznámka: v závislosti od druhu sociálnej služby je rozdielny personálny normatív určený zákonom, v ŠZ je personálny normatív finančne najnáročnejší

V nasledujúcej tabuľke uvádzame porovnanie úhrad aktuálne platného Všeobecne záväzného nariadenia č. 101/2023 s doplneným navrhovaným Všeobecne záväzným nariadením.

Zmeny v úhradách za jednotlivé činnosti:	Doteraz platné VZN	Vplyv valorizácie na výšku úhrady – Dopad nového VZN	Rozdiel
odborné činnosti:	0,00 €	0,00 €	bez zmien
odborné činnosti:			
odborné činnosti:			
obytné činnosti:			
ubytovanie / na deň na prijímateľa			
jednoposteľová obytná miestnosť nad 20 m ² s príslušenstvom; jednoposteľová bez príslušenstva v Eurách na deň	12,00 €; 10,00 €	13,10 €; 10,92 €	zvýšenie o 1,10 € a 0,92 €
jednoposteľová obytná miestnosť do 20 m ² s príslušenstvom, ak užíva sám / v Eurách na deň	10,60 €	11,58 €	zvýšenie o 0,98 €
dvojposteľová obytná miestnosť, viacposteľová obytná miestnosť - rôzne varianty / v Eurách na deň,	v rozmedzí od 8,00 € do 9,70 €	v rozmedzí od 8,74 € do 10,59 €	zvýšenie v rozmedzí od 0,74 € do 0,89 €
ubytovanie v domove na polceste a útulku pre poberateľov dávky v hmotnej núdzi	vo výške príspevku na bývanie z ÚP	vo výške príspevku na bývanie z ÚP	bez zmien
ubytovanie v domove na polceste a útulku pre poberateľa čiastočného ID, rod. príspevku na 1 deň	3,0 €	3,28 €	zvýšenie o 0,28 €
ubytovanie v domove na polceste a útulku pre poberateľov dôchodkov, dávky v nezamestnanosti + doplnené znenie o poberateľa peňažného príspevku na opatrovanie/ deň	6,00 €	6,55 €	zvýšenie o 0,55 €
stravovanie / na deň na prijímateľa			
vo veku do 15 rokov	do výšky 6,00 €	do výšky 9,50 €	Nevalorizuje sa
vo veku nad 15 rokov	do výšky 6,50 €	do výšky 10,0 €	Nevalorizuje sa
vecné plnenie pri ambulantnej forme			
do 4 hodín denne	3,00 €	3,28 €	zvýšenie o 0,28 €/deň
od 4 do 8 hodín denne	5,00 €	5,46 €	zvýšenie o 0,46 €/deň
nad 8 hodín denne	6,00 €	6,55 €	zvýšenie o 0,55 €/deň
ďalšie činnosti :	0,00 €	0,00 €	bez zmien

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

NÁVRH

Všeobecne záväzného nariadenia Prešovského samosprávneho kraja č. xx/202X,

ktorým sa mení a dopĺňa

Všeobecne záväzné nariadenie Prešovského samosprávneho kraja
č. 101/2023 o určení sumy úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej
určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej
pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja

Schválené: Uznesením Z PSK č. xxx/2024 zo dňa x. mesiac 2024

Platnosť: xx. mesiac 2024 (dňom vyvesenia na úradnej tabuli)

Zverejnené: xx. mesiac 2024

Účinnosť: xx. apríl 2024

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja v súlade s ustanovením § 8 ods. 1 a § 11 ods. 2 písm. a) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, podľa § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie:

I.

Všeobecne záväzné nariadenie Prešovského samosprávneho kraja č. 101/2023 o určení sumy úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja sa mení a dopĺňa takto:

1. V článku 4 bod 4.2. sa odsek 1 nahrádza textom:

„(1) Stravná jednotka pre občana, ktorému sa poskytuje sociálna služba v zariadení sociálnych služieb celoročne alebo týždenne s počtom odoberaných jedál zodpovedajúcim celodennému stravovaniu je pri poskytovaní stravy určená na deň na prijímateľa:

a) vo veku do 15 rokov najviac vo výške 9,50 €

b) vo veku nad 15 rokov ... najviac vo výške 10,00 €

Výšku stravej jednotky, zohľadňujúcu miestne podmienky, schvaľuje Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Odbor sociálnych vecí a rodiny, na základe žiadosti zariadenia sociálnych služieb.“

2. Za článok 5 sa vkladá nový článok 6, ktorý znie:

„ČLÁNOK 6

Spôsob určenia úhrady a výška úhrady za iné činnosti

(1) Poskytovateľ sociálnych služieb môže vykonávať, zabezpečovať alebo utvárať podmienky na vykonávanie iných činností neupravených zákonom o sociálnych službách, ktorých účelom je zvyšovanie kvality poskytovanej sociálnej služby.

(2) Vykonávanie, zabezpečovanie alebo utváranie podmienok na vykonávanie iných činností, spôsob určenia a výšku úhrady za iné činnosti určí poskytovateľ sociálnej služby vo vnútornom predpise.

(3) Za inú činnosť je považovaný aj sprievod na lekárske vyšetrenie, na vybavenie úradných záležitostí alebo pri záujmových činnostiach len pre tých prijímateľov sociálnej služby, ktorí nie sú na túto činnosť odkázaní na základe posudku o odkázanosti na sociálnu službu.“

3. Doterajší článok 6 sa označuje ako článok 7.

4. V článku 7 sa text v ods. 2 nahrádza textom:

„(2) Celková suma mesačnej úhrady za poskytovanú sociálnu službu sa zaokrúhľuje na celých päť centov smerom nadol“

5. Za článok 7 sa vkladá nový článok 8, ktorý znie:

„ČLÁNOK 8 Valorizácia

- (1) Suma úhrady za poskytované sociálne služby uvedená v článku 4 bod 4.1 a bod 4.4 sa počnúc rokom 2024 valorizuje raz ročne o percentuálny rozdiel medzi výškou minimálnej mzdy v danom kalendárnom roku a výškou minimálnej mzdy za predchádzajúci kalendárny rok vynásobený koeficientom 0,8; a o mieru inflácie za predchádzajúci kalendárny rok vynásobenú koeficientom 0,2. Výsledné percento valorizácie úhrady pre daný kalendárny rok určí Odbor sociálnych vecí a rodiny PSK opatrením vedúceho odboru, ktoré bude poskytovateľom sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK doručené najneskôr do 31. januára príslušného kalendárneho roku a zverejnené na webovom sídle Prešovského samosprávneho kraja.
- (2) Valorizácia upravená v odseku 1 tohto článku sa uplatňuje každoročne k 1. júlu.“

6. Doterajší článok 7 sa označuje ako článok 9.

II.

1. Všeobecne záväzné nariadenie Prešovského samosprávneho kraja č. XX/202X, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie Prešovského samosprávneho kraja č. 101/2023 o určení sumy úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja bolo v súlade s § 11 ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov schválené Uznesením Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. xx/202x zo dňa xx.xx.202x.
2. Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda platnosť dňom vyhlásenia, a to vyvesením jeho úplného znenia na úradnej tabuli a webovom sídle Prešovského samosprávneho kraja a účinnosť 1. apríla 2024.

PaedDr. Milan Majerský, PhD.
predseda
Prešovského samosprávneho kraja